

FYLKESMANNEN I ROGALAND UTDANNINGSAVDELINGA

TILSYN MED EIGERSUND KOMMUNE

TIDSPUNKT: Våren 2007 Vår ref: 07/230

**KOMMUNENS
ADRESSE:** Eigersund kommune, Postboks 580, 4379 Egersund

KOMMUNENR: 1101

TILSYNSGRUPPE: Kjell Ivar Dversnes og Vivild Omdal Bredal

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Spesialkonsulent Ivar Einarsen

Hjemmel for tilsynet:

Opplæringsloven § 14-1 andre og tredje ledd, jf. delegasjonsrundskriv F-16/04 fra UFD og delegasjonsbrev datert 02.03.05 fra Utdanningsdirektoratet.

Tema for tilsynet:

Tilsynet skal kontrollere om skoleeier oppfyller lovens krav til gratis grunnskoleopplæring, jf. opplæringsloven § 2 - 15, og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta lovkravet, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

Fylkesmannen avdekket følgende under tilsynet:

Avvik 1:

- Eigersund kommune har ikke et system som hindrer at det blir innkrevd egenandeler ved transport, turer og arrangement i skolens regi.

Kjell Ivar Dversnes
tilsynsleder

Vivild Omdal Bredal
Førstekonsulent

Innhold:

1. Innledning
2. Dokumentgrunnlag
3. Gjennomføring
4. Avvik
5. Merknader

1. Innledning

Rapporten er utarbeid etter tilsyn i alle kommuner i Rogaland.

Det ble ført tilsyn med:

- Opplæringsloven § 2-15

Formålet med tilsynet var å vurdere om kommunene følger regelen om rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring i opplæringsloven § 2-15, og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta lovkravet, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

Tilsynet inngår som en del av tilsynsvirksomheten hos Fylkesmannen og er hjemlet i opplæringsloven § 14-1, jf. rundskriv F-06-04 og delegasjonsbrev av 02.03.05 fra Utdanningsdirektoratet

Tilsynsteam og tilsynsmetode

Tilsynsteamet hos Fylkesmannen har bestått av førstekonsulent Vivild Omdal Bredal og rådgiver Kjell Ivar Dversnes.

Fylkesmannen gjennomfører tilsyn etter ulike metoder. Tilsynet ble denne gangen gjennomført ved spørreskjema til alle kommuner. Vi bad kommunene svare på konkrete spørsmål vedrørende gratisprinsippet.

Disse spørsmålene ble stilt:

1. Hvordan informerer kommunen/skolene de foresatte om retten til gratis grunnskoleopplæring?
2. Hvordan finansierer kommunen/skolene andre aktiviteter/ekskursjoner som blir gjennomført i regi av skolen? Krever noen aktiviteter at elevene har særskilt utstyr?
3. Hvordan blir eventuelle avslutningsturer eller - samlinger for 10. trinn organisert og finansiert?
4. Praktiserer skolene i kommunen ordninger med for eksempel "klassekasse"? Hvordan blir dette i tilfelle organisert, og hvordan blir midlene brukt?
5. Har kommunen utarbeidet felles retningslinjer for hvordan skolene skal følge opp § 2-15, og er disse rutinene i tilfelle skriftliggjorte?
6. Hvordan sikrer kommunen seg kjennskap til skolene sin praksis i forhold til opplæringsloven § 2-15?

Eventuelle funn ved tilsynet blir formulert som avvik og/eller merknader.

- **AVVIK** blir definert som mangel på oppfylning av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- **MERKNAD** gjelder forhold som ikke blir omfatta av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen mener det er nødvendig å påpeke slik at kommunen kan bedre forholdene.

Forhold som er definert under avvik, **skal** utbedres innen 15. september 2007. Forhold som er definert under merknad, bør utbedres.

2. Dokumentgrunnlag

Følgende dokumenter er lagt til grunn:

- Opplæringsloven
- Forskrift til opplæringsloven
- Ot. prp. 94 (2001-2002)
- Inst. O. nr. 43 (2002-03)
- Rundskriv F-14-03
- Brev fra Fylkesmannen til kommunene 15.1.07
- Oppfølgingsbrev fra Fylkesmannen til kommunene 29.3.07
- Svar fra kommunene på brev av 15.1.07 og 29.3.07

3. Gjennomføring

Tilsynet omfattet følgende aktiviteter:

Varsel om brevtilsyn:	15.01.07
Oppfølgingsbrev	29.3.07
Svar fra kommunene:	våren 2007
Saksbehandling hos fylkesmannen:	mai - juni 2007

4. Avvik

Avvik 1:

- Eigersund kommune har ikke et system som hindrer at det blir innkrevd egenandeler ved transport, turer og arrangement i skolens regi.

Avvik fra: Opplæringsloven § 2-15, jf. opplæringsloven § 13-10

Lovkommentar:

Gratisprinsippet innebærer at kommunen ikke kan kreve betaling for undervisningsmateriell og aktiviteter som er nødvendige for å gjennomføre grunnskoleopplæringen i samsvar med

lov og forskrift. Eksempel på slike aktiviteter er utgifter til transport, kost og losji i sammenheng med leirskoleopphold eller andre tematurer, og eventuelle transportutgifter eller utgifter til inngangsbilletter ved ekskursionser og nødvendig transport i skoletida til svømmehall og bibliotek.

Kommunen kan heller ikke kreve at elevene eller deres foresatte skal dekke utgifter til aktiviteter som foregår utenom ordinær skoletid, når disse aktivitetene er ledd i at skolen gjennomfører oppgavene i samsvar med lov og forskrift.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Iflg. opplysninger frå kommunen er avslutningsturene på 10. trinn initiert av foreldrene, mens selve turen er en del av opplæringstilbudet. Lærer deltar på turen, skolens ordensreglement gjelder og skolen planlegger turen. Turen blir å regne som en del av skolens opplæringstilbud og faller inn under opplæringsloven § 2-15.

Det er også krevd inn busspenger fra elevene til aktiviteter i skolens regi.

5. Merknader

- Det ble ikke gitt merknader under tilsynet.